

Dinleyiniz

Türk - Alman Müzik Terapi
Tecrübelerinin Paylaşımı

Hören Sie

Erfahrungsaustausch
deutsch-türkischer Musiktherapie

Datum / *Tarih*

Freitag / *Cuma* 25.05.2012

Samstag / *Cumartesi* 26.05.2012

09:30 - 18:00

Ort / *Yer*

Aynalığeçit Meşrutiyet Caddesi Avrupa Pasajı No:8 Kat:2, Galatasaray - Beyoğlu, İstanbul

Tel: +90 - 212 - 293 60 67 / 252 19 83 - e-mail: oiist@oidmg.org

Müzik Terapi

Türkiye'de iki farklı Müzik Terapi yöntemi bir arada yürütülmektedir. Birincisi Ortaçağ İslam dünyasında da var olan müzikle tedavi yöntemidir. Osmanlı İmparatorluğu'nda da birkaç hastanede Osmanlı Sanat Müziği terapi yöntemi olarak kullanılmıştır. 1850'lerden itibaren bu yöntemde ara verilmiş, ancak son yirmi yıl içinde bireysel olarak çeşitli müzisyen ve terapistler bu geleneğe yeniden başvurmuşlardır. İkinci yöntem ise Türkiye'de tıbbın, özellikle psikiyatri ve psikoterapinin hizmetinde olan uluslararası ve ağırlıklı olarak batı kaynaklı yöntemlerden oluşmaktadır. Türkiye'de Müzik ve Dans Terapisi son birkaç yıldan bu yana deneyimsel olarak kullanılmaktadır. Bu yöntemleri kullanan terapistler genellikle bireysel çabalarıyla farklı yöntemleri bir araya getirerek bolca deneyim kazanmışlardır.

Almanya'da ise her şeyden önce Müzik Terapi (Dans Terapisi daha az olmakla birlikte) oldukça yerleşmiş bir yöntemdir, bu konuda profesyonel bir kariyer alanı açıldığı gibi ders müfredatları, düzenli ve/ya aralıklı konferanslar ve özel eğitim programları da vardır. Günümüzde Avrupa genelinde psikoterapistler göçmenlik geçmişi olan danışanlarla çalışmak durumundadırlar. Avrupa'daki durum Almanya'yı da içine alır. Almanya'daki çağdaş Müzik Terapistleri sadece farklı geleneklerden gelen müzikerleri değil aynı zamanda batı dışında kalan müzik ve dans gösterilerini de değerlendirebilmek zorunda kalmışlar, özellikle Türkiye kökenli ve göçmenlik geçmişi olan danışanlarla yoğun olarak çalışmışlardır. Yalnız ne Almanya'da ne de Türkiye'de bu yeni alan üzerine kültürlerarası bir Müzik Terapi eğitimi ya da bu konuda akademik araştırma bulunmamaktadır.

Orient-Institut İstanbul'un düzenlediği Müzik Terapi konferansında öncelikli olarak pratik deneyimler paylaşılacak ve tüm katılımcılar birbirleriyle bu deneyimleri tartışacaklardır. Paradoksal olarak Türkiye'nin içinde bulunduğu zorluklar Avrupa'daki terapistler için ilham verici ve yönlendirici olabilir. Türkiye'de Müzik Terapisi alanında sağlam temelli bir eğitim sistemi veya kurumsal yapı olmaması bazı sınırların daha geçişken olmasını sağlamaktadır: örneğin genel olarak farklı terapi yöntemleri arasındaki sınırlar, alicı ve aktif müzik terapisi arasındaki sınırlar, müzik, dans ve yaratıcı terapi arasındaki ve ayrıca batı ve geleneksel Türk Müziği arasındaki sınırlar bunlardan bazılıdır. Öte yandan Türkiyeli terapistler için Avrupalı meslektaşlarının yöntemsel know-how'larını olduğu kadar kültürlerarası terapiye bakış açılarını tartışmak ve paylaşmak önemli olacaktır.

Konferans dilleri Türkçe ve Almancadır (simultane çeviri yapılacaktır).

Musiktherapie

In der Türkei vermischen sich heute zwei musiktherapeutische Ansätze. Zum einen bestand bereits im islamischen Mittelalter eine Lehre des Heilens durch Musik. Im Osmanischen Reich wurde an mehreren Krankenhäusern bewusst Osmanische Kunstmusik zur Therapie eingesetzt. Mitte des 19. Jahrhunderts brach diese Tradition jedoch ab, und erst im Laufe der letzten 20 Jahre versuchten einzelne Musiker und Therapeuten, an diese Tradition anzuknüpfen. Zum anderen arbeitet die Medizin der Türkei - einschließlich Psychiatrie und Psychotherapie - selbstverständlich mit internationalen (überwiegend westlichen) Methoden. Musik- und Tanztherapie jedoch wird erst seit wenigen Jahren und nur versuchsweise in der Türkei eingesetzt. Die wenigen TherapeutInnen mischen meist individuell die verschiedensten Methoden und haben dabei mittlerweile viel Erfahrung gesammelt.

In Deutschland hingegen ist vor allem Musiktherapie (kaum jedoch Tanztherapie) weitgehend etabliert, es gibt Studiengänge, einen Berufsverband, regelmäßige und unregelmäßige Tagungen und Fortbildungsmöglichkeiten. Inzwischen aber sehen sich überall in Europa PsychotherapeutInnen vor die Aufgabe gestellt, mit PatientInnen mit Migrationshintergrund zu arbeiten. MusiktherapeutInnen in Deutschland müssen daher heute nicht nur lernen, Musiken verschiedenster Traditionen einzusetzen, sondern auch mit nicht-westlichen Vorstellungen von Musik und Tanz umzugehen. Im Mittelpunkt des Interesses stehen dabei Menschen mit Migrationshintergrund Türkei. Weder in Deutschland noch in der Türkei gibt es für dieses neue Feld einer interkulturellen Musiktherapie Ausbildungen oder umfangreiche Forschungen.

Bei der geplanten Tagung sollen daher vor allem praktische Erfahrungen ausgetauscht und miteinander diskutiert werden. Paradoxerweise kann dabei gerade die schwierige Situation in der Türkei für Europa anregend sein: Ohne geregelte Ausbildung und Organisation sind in der Türkei die Grenzen offener: zwischen den verschiedensten Therapieansätzen generell, zwischen rezeptiver und aktiver Musiktherapie, zwischen Musik-, Tanz- und Kreativtherapie, sowie schließlich zwischen westlicher und traditioneller türkischer Musik. Umgekehrt könnte für türkische Therapeuten nicht nur das methodische Know-how ihrer europäischen Kollegen interessant sein, sondern auch deren Blick auf interkulturelle Therapien.

Tagungssprachen sind Deutsch und Türkisch (mit Simultan-Übersetzung).

Freitag / Cuma 25.05.2012

Türkiye'de Müzik Terapi: Yöntemler – Alanlar – Kurumlar
Musiktherapie in der Türkei – Methoden, Disziplinen, Institutionen

10:00 – 10:30 Açılmış Konuşması / Begrüßung:

Dr. Richard Wittmann (Orient-Institut Istanbul)

Prof. Dr. Susanne Metzner (Hochschule Magdeburg Stendal)

10:30 – 12:30 Sunumlar: Pasif ya da Aktif Müzik Terapi?

Präsentationen: Rezeptive oder aktive Musiktherapie?

Oturum Başkanı / Vorsitz:

Yrd. Doç. Dr. Zeynep Çatay Çalışkan (Bilgi Üniversitesi)

Pr. Dr. Bingür Sönmez & Dr. Erol Can (Şişli Memorial Hastanesi)

Dr. Adnan Çoban (HTA Nöropsikiyatri Merkezi)

Renan Koen (Müzik Terapisti)

Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar

Psk. Dinç Orkun Yontar

Psk. Dan. Burak Ismanur,

Sanat terapisti Bihter Yasemin Adalı

(Aura Psikoterapi Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi)

12:30 – 14:00 Öğle Yemeği / Mittagessen

Freitag / Cuma 25.05.2012

Türkiye'de Müzik Terapi: Yöntemler – Alanlar – Kurumlar
Musiktherapie in der Türkei – Methoden, Disziplinen, Institutionen

14:00 – 16:00 Sunumlar: Yaratıcı Terapi ve Disiplinlerarasılık
Präsentationen: Kreativtherapie und Interdisziplinarität
Oturum Başkanı / Chair:
Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar

Ezgi İçöz (Psikoterapist ve Dışavurumcu Sanat Terapisti)
Sinem Lanacı
(Safir Yaşam Atölyesi)

Hakan Sezgin (Muzikterapi.com kurucusu)

Maral Civanyan
Esma Aydın
(İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi - Psikiyatri Anabilim Dalı)

Yrd. Doç. Dr. Zeynep Çatay Çalışkan (Bilgi Üniversitesi)

16:00 – 16:30 Kahve Arası / Kaffeepause

16:30 – 18:00 Tartışma: Türkiye'de Müzik Terapinin Geleceği: Eğitim, Kurumsallaşma ve Uluslararası İşbirliği
Diskussion: Die Zukunft der Musiktherapie in der Türkei: Ausbildung, Institutionalisierung und internationale Zusammenarbeit.
Oturum Başkanı / Chair:
Dr. Alexandre Toumarkine (Orient-Institut Istanbul)

19:00 Yemekli Kokteyl / Empfang mit Buffet (Orient-Institut Istanbul)

Samstag / Cumartesi 26. 05.2012

Müzikterapi ve Kültür(ler)
Musiktherapie und Kultur(en)

09:30 – 09:40 Açılmış Konuşması / Begrüßung: PD Dr. Martin Greve (Orient-Institut Istanbul)

09:40 – 10:40 Atölye / Workshop: Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar (Aura Merkezi)

10:40 – 12:40 Panel: Dünden Bügüne Türk - İslam Müzik Terapi

Panel: Türkisch-islamische Musiktherapie gestern und heute

Oturum Başkanı / Vorsitz:

Prof. Dr. Susanne Metzner (Hochschule Magdeburg-Stendal)

Video: Prof. Dr. Levent Öztürk (Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trakya Üniversitesi)

Enver Şengül (Edirne Sağlık Müzesi Müdürü):

Edirne Sağlık Müzesinde Müzikterapi - Musiktherapie im Gesundheits-Museum Edirne

Dr. Alexandre Toumarkine (Orient-Institut Istanbul):

Oruc Güvenç'in Rolu ve Mirası / Die Rolle und das Erbe von Oruç Güvenç

Sandra Wallmeier, M.A. Dipl.-Musiktherapeutin (Hochschule Magdeburg Stendal):

Geteilte Welten - Erfahrungen einer deutschen Musiktherapeutin mit der

*Altorientalischen Musiktherapie / Farklı Dünyalar – Bir Alman Müzikterapistin Doğu
Müzikterapi ile Deneyimleri*

PD. Dr. Gerhard Tucek (Fachhochschule Krems - Österreich):

Therapietransformationen: Anthropologische Reflexionen zum Wandel von der

Altorientalischen- über die Ethno zum Kremser Modell der Musiktherapie /

*Terapi Dönüşümleri: Eski-Şark, Etno- ve Kremser Modeli Müzikterapi Yöntemlerinin
Dönüşümü üzerine Antropolojik Gözlemler*

12:40 – 14:00 Öğle Yemeği / Mittagessen

Samstag / Cumartesi 26. 05.2012

Müzikterapi ve Kültür(ler)
Musiktherapie und Kultur(en)

14:00 – 15:00 Atölye / Workshop: Dr. Ingo Engelmann (Hochschule Magdeburg-Stendal)

15:00 – 15:30 Kahve Arası / Kaffeepause

15:30 – 16:00 Belgesel / Dokumentarfilm:
"Her Beden Duyar" (Jeder Körper kann hören) (Tugay Başar / Timuçin Gürer)

16:00 – 18:00 Panel: Kültürlerarası Müzik Terapi
Panel: Interkulturelle Musiktherapie
Vorsitz / Oturum Başkanı
PD. Dr. Martin Greve (Orient-Institut Istanbul)

Prof. Dr. Susanne Metzner (Hochschule Magdeburg-Stendal):
Improvisation mit dem Fremden. Musiktherapie und Ethnopsychoanalyse /
"Yabancı"yla doğaçlama. Müzikterapi ve Etnopsikanaliz

Patricia Braak (Behandlungszentrum für Folteropfer Berlin):
Wenn Musik die richtigen Worte findet – Interkulturelle Erfahrungen in der
Musiktherapie / Müzik Doğru İfadeleri Bulunca – Müzik Terapide Kültürlerarası
Deneyimler

Ursula Meier-Kolcu (Psychotherapeutin, Hamburg):
Interkulturelle Aspekte in der psychotherapeutischen Arbeit / Psikoterapi
Çalışmalarında Kültürlerarası Konular

Prof. Dr. Irmgard Merkt (*Universität Dortmund*):
Ressource Musik. Menschen mit Behinderung in musikalischen Projekten /
Kaynak Müzik: Müzik Projelerindeki Özürlüler

